

ÚDRŽBA TRÁVNATÝCH PORASTOV V URBANIZOVANOM PROSTREDÍ A BIODIVERZITA

LEVICE 8.6.2022

ZMENA REŽIMU KOSENIA AKO NOSNÝ PRVOK PODPORY BIODIVERZITY

- Zmena režimu z klasického cyklu 5 -6 x ročne
- Zakladaním nových plôch tzv. kvetnatých lúk
- V posledných rokoch entomológovia z celého sveta hlásia pokles biodiverzity a početnosti hmyzu. Meta-analýza 73 vedeckých štúdií, pochádzajúcich najmä z Európy a Severnej Ameriky, priniesla informáciu, že početnosť 41% druhov hmyzu klesá, čo je dvakrát viac ako u stavovcov, a tempo vymierania druhov je u hmyzu osemkrát vyššie (Sánchez-Bayo a Wyckhuys 2019).

- Bolo preukázané, že manažment a úprava zelene či dizajn kvetinových záhonov môžu byť rozhodujúcimi faktormi, ktoré ovplyvňujú diverzitu a početnosť opel'ujúceho hmyzu (Daniels et al. 2020).
- To, že mestské parky môžu byť priaznivým prostredím pre rozmanité a početné spoločenstvá včiel a zároveň byť obdobné faune v prírodných územiach, akými sú národné parky, preukázala aj štúdia Banaszak-Cibicka et al. (2018). Diverzita a početnosť včiel mestského parku bola podobná výsledkom z národného parku. Navyše, v mestskom parku bolo zaznamenaných 25% zo všetkých druhov včiel žijúcich v Poľsku
- Efektu postupného zvyšovania množstva kolónii včely medonosnej na ostatné opel'ovače (solitérne včely, pestrice, čmeliaky, motýle, chrobáky, muchy) sa venovali nedávno v Paríži. Ukázalo sa, že miera návštevnosti kvetov ostatnými opel'ovačmi, najmä väčších samotárskych včiel, čmeliakov a chrobákov, negatívne korelovala s hustotou včelstiev v okruhu 1 km (Ropars et al. 2019)

- Nedávne štúdie odhalili, že intenzívne kosenie bolo asociované z nižšou abundanciou a diverzitou divých včiel v Nemecku (Wastian et al. 2016) či motýľov vo Švédsku, kde navyše v intenzívne manažovaných parkoch došlo za 9 rokov k značnému úbytku ich druhov (Aguilera et al. 2018).
- Nakoľko trávniky, v súkromnom i verejnom priestore, môžu spolu tvoriť až 50% z mestských zelených plôch, je dôležité zvážiť možnosť alternatívneho manažmentu, najmä menej intenzívny režim kosenia (Hedblom et al. 2017) a zvýšenie potravných zdrojov výsadbou kvitnúcich bylín (Davis et al. 2017).
- Pri výskume v BA sa dokonca podarilo objaviť nový druh pre Slovensko – *Leopoldius valvatus* Kröber, 1914, dvojkrídlovca z čeľade Conopidae (Semelbauer a Grechová 2019)

DOSIAHNUTÁ MERATEĽNÁ ZMENA

- Vizuálna atraktivita – rozhrania
- Sterilný trávnik vs. druhovo bohatá ekologicky stabilnejšia plocha
- Dramatická zmena teplotných a vlhkosťných pomerov
- Konkrétne jednoducho implementovateľné adaptačné opatrenie
- Možnosť selekcie semenáčov vybraných jedincov drevín

Trávník

49,6 °C

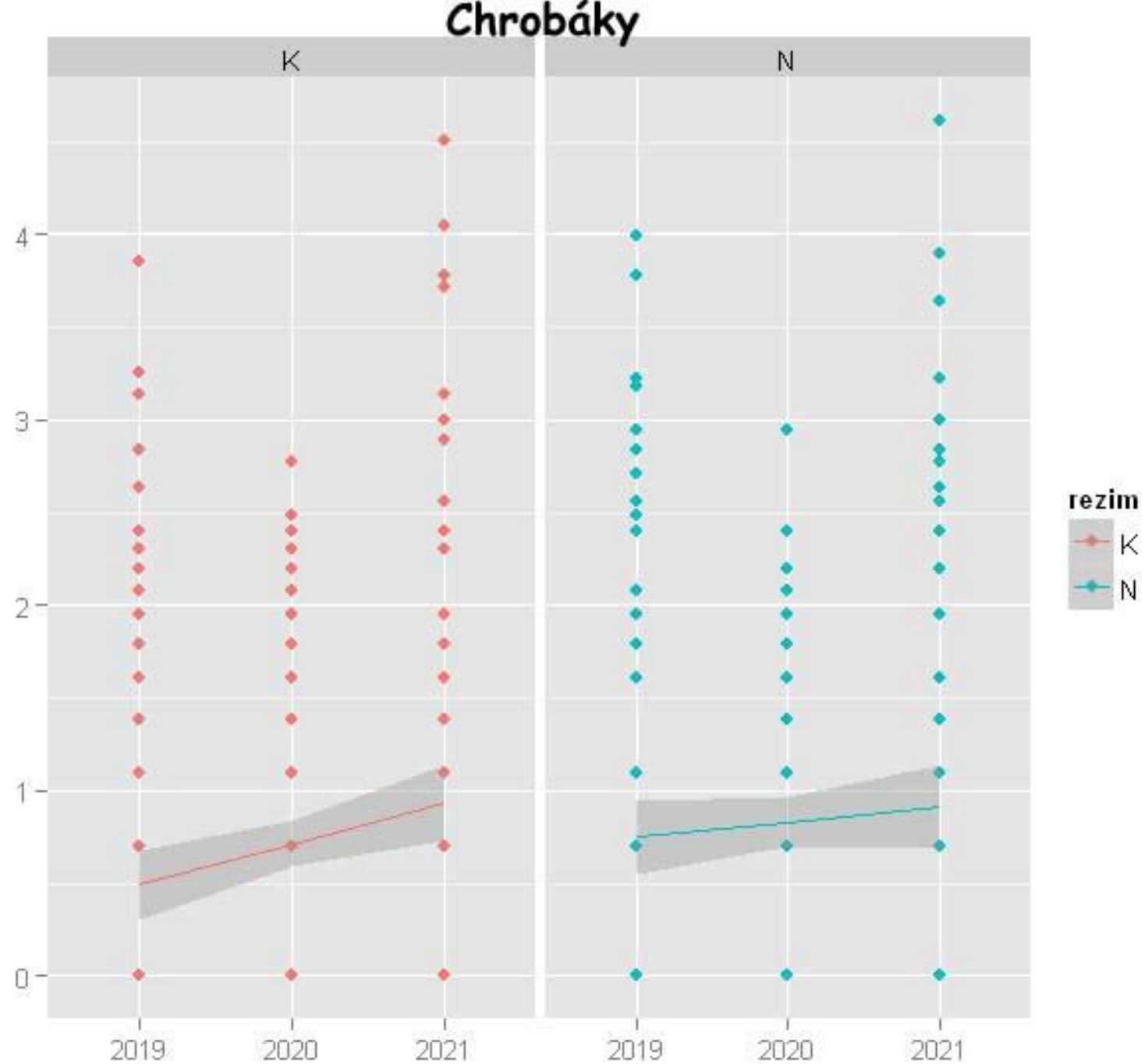
Lúčne kvety

29,6 °C

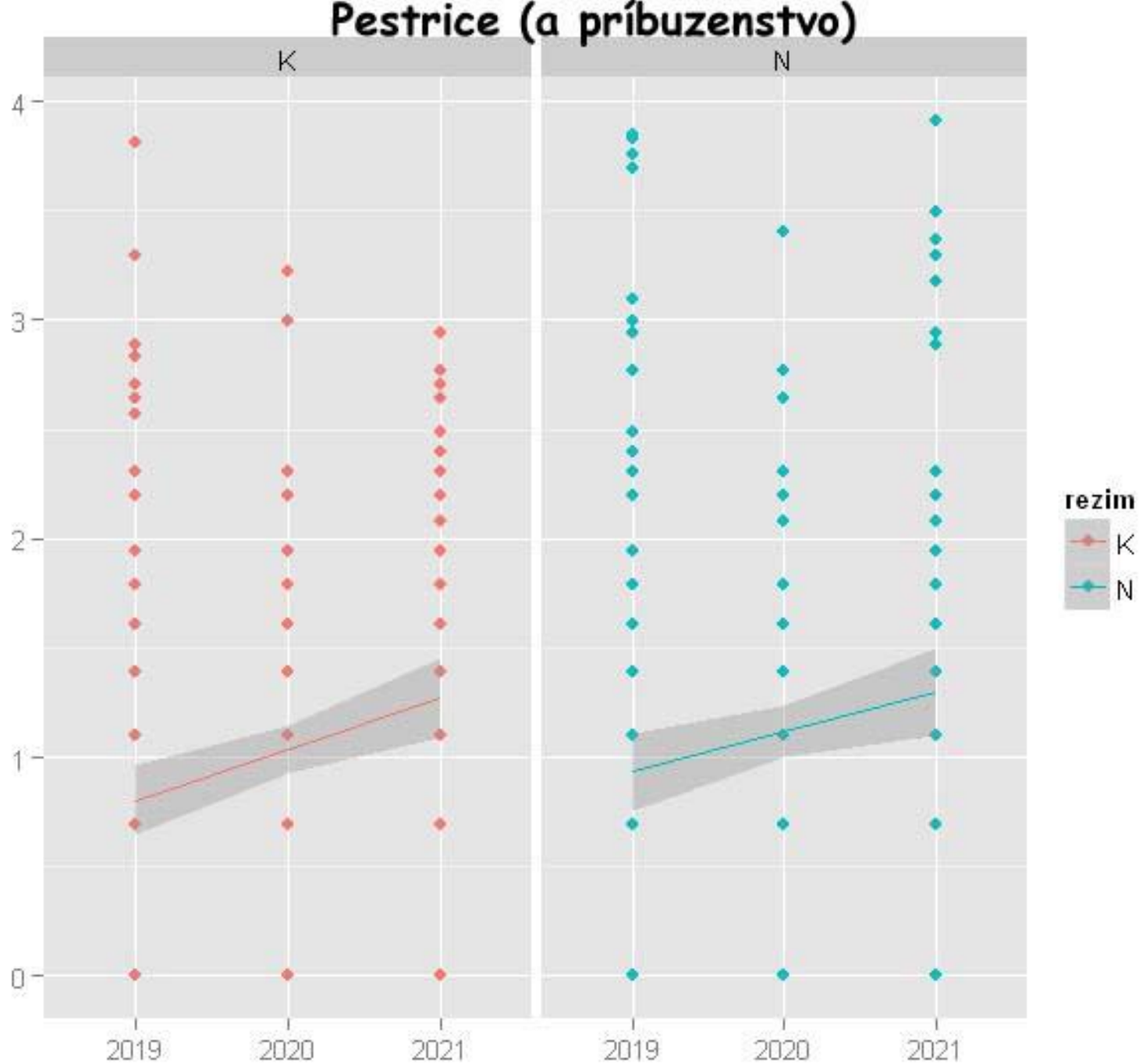
POTREBA SPRÁVNEJ KOMUNIKÁCIE ZMENY

- Ekonomická náročnosť bežného prístupu
- Alergény
- Interpretácia samotnej zmeny

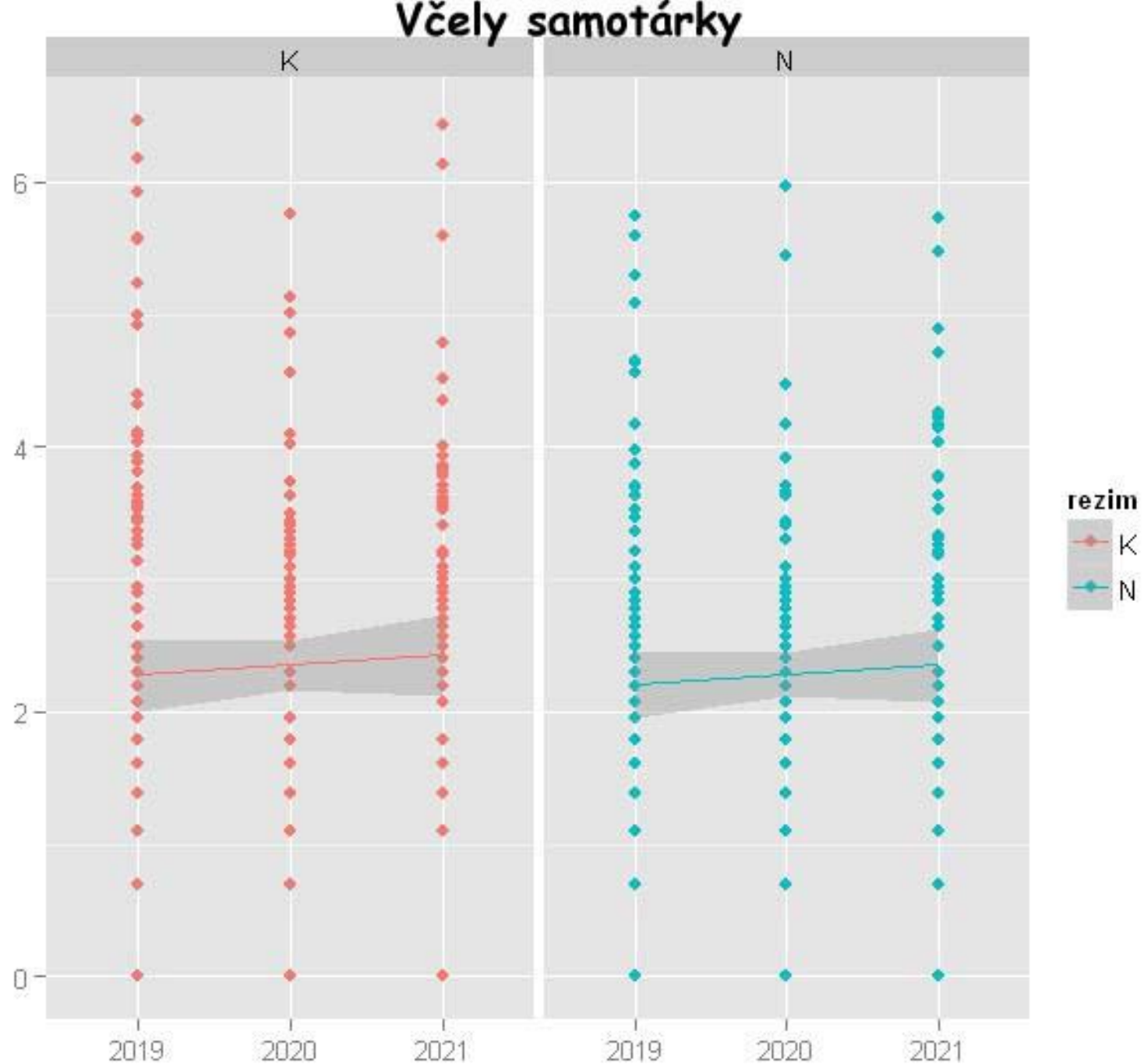
ZMENA DIVERZITY COLEOPTERA

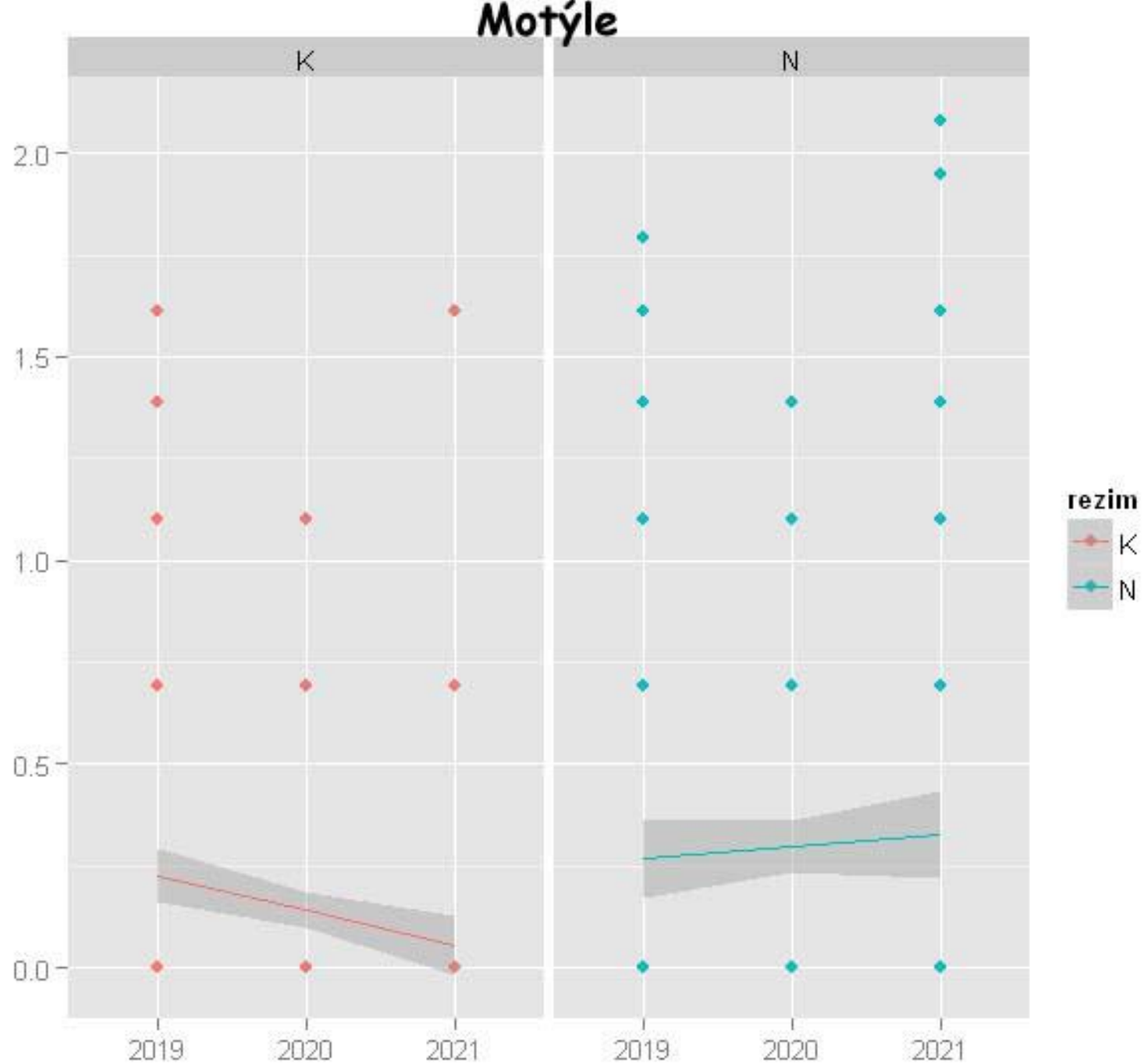
ZMENA DIVERZITY DIPTERA

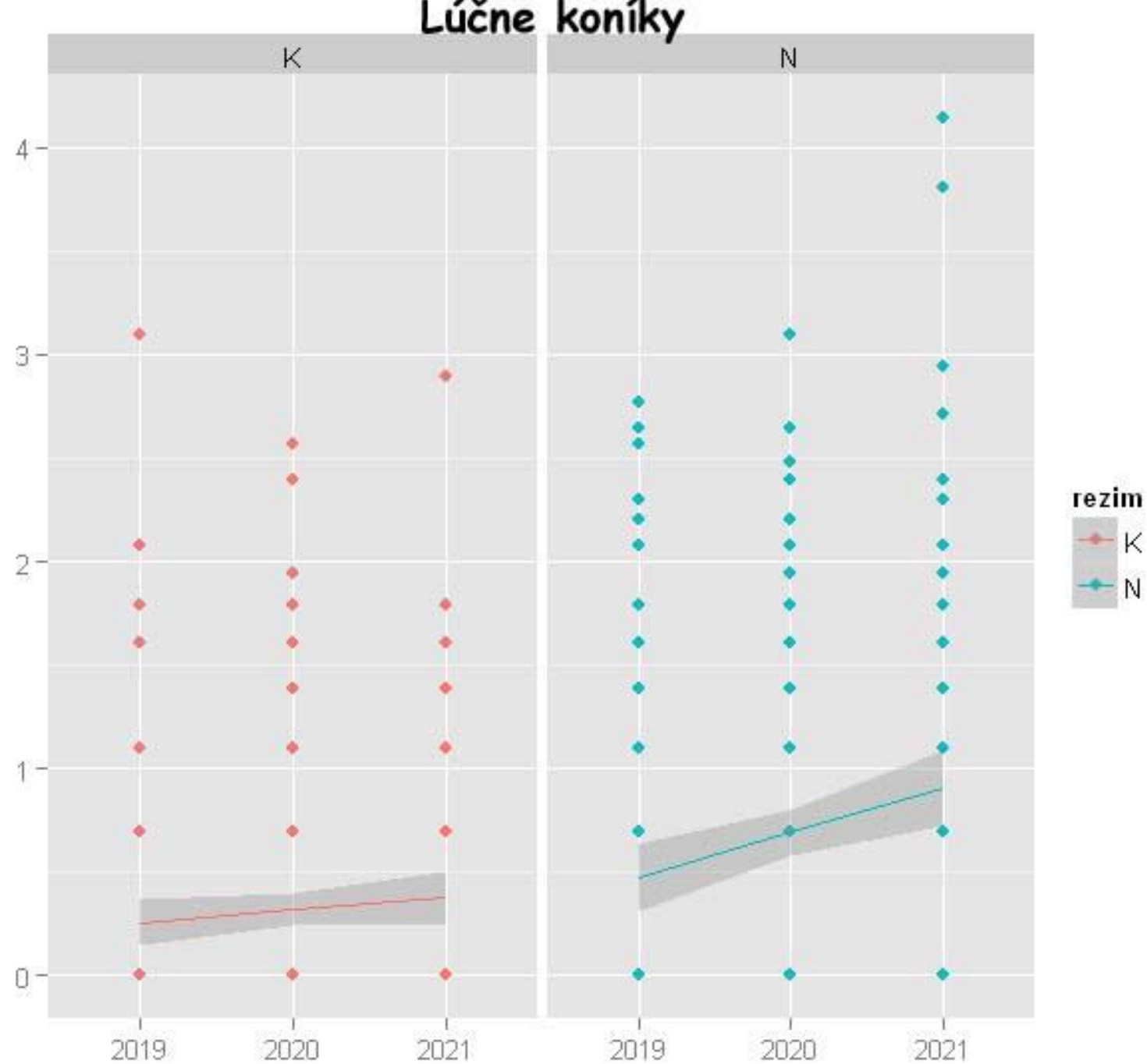
ZMENA DIVERZITY APIFORMES

ZMENA DIVERZITY LEPIDOPTERA

ZMENA DIVERZITY ÓRTHOPTERA

ZÁVER

- Mestské prostredia sú vysoko heterogénne, a opel'ujúci hmyz sa medzi jednotlivými lokalitami pohybuje na základe dostupnosti kvetinových zdrojov. Práve preto musia byť stratégie ochrany opel'ovačov v mestských oblastiach komplexné, a musia brať do úvahy rozsah a rozmanitosť využívania mestských území (Baldock et al. 2019).
- Nadväznosť na prvky ÚSES resp. modrozelené opatrenia

ĎAKUJEM ZA POZORNOST